

**Intensjonsavtale
mellom
Kristiansund og Gjemnes**

1. OM DEN NYE KOMMUNEN

Kristiansund og Gjemnes planlegger sammenslutning til en ny og større kommune fra 1. januar 2020, med Kristiansund som kommunesenter.

Målet er å etablere en ny kommune, der vi i fellesskap videreutvikler attraktive og gode lokalsamfunn, med stabile, forutsigbare og fremtidsrettede tjenester til beste for den enkelte innbygger og for næringslivet. Kommunene har ulikt utgangspunkt og egenart, men er likevel likeverdige.

1.1. Begrunnelse for den nye kommunen

Bedre og mer helhetlig samfunnsutvikling

Den nye kommunen ønsker å ta en tydeligere rolle som samfunnsutvikler. Ved å bygge videre på et godt etablert samarbeid med stor grad av tillit og nære relasjoner vil den nye kommunen samordne krefter for ny vekst, nye arbeidsplasser og ta en klarere strategisk posisjon i regionen.

Grunnlag for å skape en solid kommuneøkonomi

Med regjeringens forslag til nytt inntektssystem vil en ny kommune bestående av Kristiansund og Gjemnes komme bedre ut enn i dag, og har forutsetninger for god og sunn økonomistyring. Dette er viktig for fremtidig utvikling og velferd til innbyggerne.

Realisering av viktige samferdselsprosjekter

Den nye kommunen vil jobbe målrettet for å forbedre samferdsel og løfte fram gode kollektivløsninger, for å etablere kommunen som et felles bo- og arbeidsmarked samt redusere reisetid til kommunesenteret. Dette er også viktig for å utnytte kommunens strategiske posisjon på kysten.

Større kommune - større fagmiljø

Den nye kommunen får et større fagmiljø både administrativt og i basistjenester. Dette kan gi mindre sårbare tjenester, bedre rekruttering og mer og bredere kompetanse, slik at vi samlet sett får bedre grunnlag for gode tjenester. Kommunen kan håndtere de fleste oppgavene selv og har begrenset behov for interkommunalt tjenestesamarbeid.

1.2. Fakta om kommunen

	Ant innb.*	Areal (km ²)
Kristiansund	24 457	87
Gjemnes	2 599	382
Ny kommune	27 056	469

*Kilde innbyggertall: SSB. Tall pr 1. april 2016.

Den nye kommunen får en kombinasjon av et stort bysentrum med stor befolkningstetthet, samt flere tettsteder og bygder med variert bosetting.

Kommunen får en variert næringsstruktur med arbeidsplasser i både basis-, besøk- og regionale næringer, samt noen arbeidsplasser i vekstbransjer.

Kristiansund har størst innbyggertall og samtidig minst areal. Antallet innbyggere forventes å vokse fram mot 2040. (Befolkningsprognose SSB)

1.3. Fellesnemnd

Dersom kommunene følger opp intensjonsavtalen med vedtak i de to kommunestyrene og påfølgende vedtak i Stortinget, skal det nedsettes en fellesnemnd med 10 representanter fra Kristiansund og 10 fra Gjemnes, hvor Kristiansund har lederen og Gjemnes nestlederen. Fellesnemnda får oppgaver i henhold til paragraf 26 i Inndelingsloven og får i tillegg det formelle ansvaret med å beskrive og forberede den nye kommunen i henhold til føringene gitt i denne intensjonsavtalen. Nemnda disponerer blant annet engangsstøtten fra staten i forbindelse med kommunereformen, og skal ansette prosjektleder for den nye kommunen.

I tillegg opprettes det et partssammensatt utvalg, jfr. inndelingslovens § 26, andre ledd, som skal behandle saker som gjelder forholdet mellom den nye kommunen som arbeidsgiver og de ansatte.

1.4. Kommunenavn og kommunevåpen

Kommunenavnet blir Kristiansund og kommunevåpen vurderes av fellesnemnda.

2. MÅL FOR DEN NYE KOMMUNEN

- Det skal være et livskraftig lokaldemokrati i hele kommunen
- Alle innbyggerne skal ha gode og likeverdige tjenester
- Innbyggernes rettssikkerhet skal sikres gjennom solide fagmiljø, tilstrekkelig distanse/habilitet i saksbehandlingen
- Bedre vei- og kollektivløsninger skal styrke næringsutviklingen og knytte den nye kommunen sammen
- En sunn kommuneøkonomi som basis for god samfunnsutvikling

3. LOKALDEMOKRATI

Alle deler av kommunen må kunne delta aktivt i lokaldemokratiet, både for å styrke helheten i kommunen og for å støtte opp under en positiv utvikling av lokalsamfunn og nærmiljø.

Politikerne bør være tilgjengelige for innbyggerne i hele kommunen, og oppsøke lokalsamfunnene aktivt for å sikre at lokale interesser ivaretas

Kommunestyre og formannskap er kommunens viktigste politiske arenaer, og sammensetningen bør speile befolkningen.

Den nye kommunen skal legge til rette for at innbyggerne kan medvirke direkte i sin egen hverdag, og ha særlig fokus på digitale plattformer som hjelpemiddel for dette.

Det skal legges vekt på å opprettholde og styrke ungdomsengasjementet, og ungdomsrådet bør ha representanter fra alle delene av den nye kommunen

Virkemidler for å nå målsettingene

Kommunestyret skal bestå av 45 medlemmer og formannskapet av 11 medlemmer. De politiske partiene oppfordres til å nominere kandidater fra alle deler av kommunen, slik det er gjort ved tidligere kommunesammenslåinger på Nordmøre.

Det etableres en hovedutvalgsstruktur med tre hovedutvalg, med størst mulig grad av gjennomgående representasjon. Hovedutvalgene dekker følgende felt:

- Helse, omsorg og sosial
- Plan, tekniske tjenester og miljø
- Oppvekst og kultur

I tillegg skal det være et eget utvalg for stedsutvikling som disponerer midler til stedsutvikling i alle delene av kommunen. Enhet for samfunnsutvikling er sekretariat for utvalget.

Noe av det man sparer på dagens godtgjørelser til politikere i de to kommunene brukes til å styrke politisk ledelse (frikjøpsordning) i den nye kommunen. Dette gir politikere større rom til å engasjere seg i hele kommuneområdet. Frikjøpte politikere skal ha kontordag både i Kristiansund og på Batnfjordsøra. Utvalgsmøter bør holdes på flere steder i den nye kommunen.

Fellesnemnda får, ut fra føringene i denne avtalen, ansvar for å utrede og foreslå nærmere organisering for politiske funksjoner i den nye kommunen.

4. MYNDIGHETSUTØVELSE OG TJENESTESTRUKTUR

Myndighetsutøvelse

Den nye kommunen skal ha mer og bredere kompetanse innen viktige tjenesteområder for å gi innbyggerne et bedre tilbud og utøve god forvaltning.

- Sammenlåing vil føre til positive endringer og gi tilstrekkelig kapasitet og relevant kompetanse. Særlig vil dette gjelde for spesialiserte tjenester. Samtidig kan økte avstander og større fagmiljø redusere eventuelle habilitetsutfordringer.
- Tjenestene som blir sammenslått skal gjennomgås for å gjøre dem mer tilgjengelige for innbyggerne ved hjelp av gode IKT-løsninger.
- Ved inngangen i den nye kommunen skal begge kommuner være i økonomisk balanse.
- Kommunen skal søke å oppnå vertskommunestatus i IKT Orkide for å ha mer styring med relevante utviklingsprosjekter for den nye kommunen.

Tjenestestruktur

Den nye kommunen skal bygges med et sterkt regionsenter og livskraftige tettsteder tuftet på lokal identitet, og skal gi bedre tjenester innenfor en sunn kommuneøkonomi. Organisering av tjenestene er beskrevet i punkt 6 – «Organisering av tjenester».

Tjenestenivået skal harmoniseres og være likeverdig i hele kommunen. Innbyggerne skal få tjenester med god kvalitet, og oppleve nærhet til tjenester som de bruker jevnlig, eksempelvis skoler, legetjeneste, sykehjem, barnehager og kulturtjenester.

Grunnleggende velferdstjenester skal som hovedregel være i offentlig eie og i offentlig regi. Det skal arbeides for by- og tettstedsutvikling i hele kommunen, med vekt på mangfold i offentlige tjenester, privat tjenesteytelse, kulturtilbud og estetikk.

Det skal aktivt bygges lokale partnerskap mellom kommunen og lokale institusjoner i sivil sektor/frivillig sektor eksempelvis grendelag, museum, idrettslag, kirke, kino med mer, der man også kan drøfte løsning av kommunale oppgaver. Kommunens innsats på dette området kobles til enhet for samfunnsutvikling

Den nye kommunen skal ha varierte botilbud, gode nærmiljø og arbeide for gode kommunikasjoner mellom alle deler av kommunen og kommunesenteret. Satsningen på digitale løsninger skal økes for å gi innbyggerne raskere og bedre tilgang på tjenester som ikke krever nærhet. Eksisterende struktur i IKT-Orkide videreutvikles for å møte dette behovet, om mulig i en vertskommunemodell.

5. SAMFUNNSUTVIKLING

Den nye kommunen vil ha bedre kapasitet og kompetanse til å ivareta kommunens rolle som samfunnsutvikler. Kristiansund er naturlig kommunesenter. Den nye kommunen vil i stor grad

kunne håndtere oppgavene selv og har i mindre grad behov for interkommunale tjenestesamarbeid.

Avstandsulemper som følge av en større kommune skal reduseres med bedre samferdsels- og kollektivløsninger, gode elektroniske tjenester og tiltak for å styrke lokal utvikling.

Hovedutvalgene får ansvar for å levere en tjenestenivåerklæring innenfor sine områder i den nye kommunen. Tjenestenivåerklæringen skal danne grunnlaget for en gjennomgående kvalitetsmessig likhet og avstemming av tjenestenivået i hele den nye kommunen.

Den nye kommunen skal bygges på lokalsamfunnenes fortrinn og kompetanse, som gir mangfold i tjenester og næringsliv. De eksisterende kommunene utfyller hverandre på dette området.

Den nye kommunen vil arbeide for koordinert planlegging, tilrettelegging og utvikling av næringsveier og bransjer. Spesielt skal man prioritere sjønære næringsareal og ta et strategisk grep om næringer tilknyttet havrommet. Kommunen skal videre legge til rette for styrking av landbruk og matproduksjon. Dagens fortrinn på kunst, kultur, reiseliv og lokale opplevelser skal videreutvikles.

Den nye kommunen skal bidra til å fremme Nordmøre i regional sammenheng og ha nasjonal relevans på utvalgte områder. Kristiansund sin rolle som regional motor skal styrkes, og kommunen skal videreutvikle relasjonene til nabokommunene.

Konkrete satsingsområder de nærmeste årene:

Samferdsel

Bedre vei- og kollektivløsninger skal styrke næringsutviklingen og binde den nye kommunen sammen.

- Kommunen vil være en pådriver for at strekningene E39 Astad-Hjelset legges om og at FV279 Høgset-Eide samt FV665 Angvik-Ødegård oppgraderes.
- Det kommunale veinettet skal utbedres.
- Den nye kommunen vil løfte fram gode kollektivløsninger for å bli et mer integrert bo- og arbeidsmarked.
- Det skal arbeides for å etablere en fullgod bredbånd-/fiberløsning i hele den nye kommunen. Dette er viktig både for kommunens tjenester til innbyggerne og for å legge til rette for etablering av næringsliv.

I tillegg ønsker kommunen å arbeide for samband som knytter hele regionen tettere sammen.

- Halsafjordprosjektet E39 vurderes som det viktigste samferdselsprosjektet for Nordmøres videre utvikling. Den nye kommunen krever at staten garanterer for finansiering og realisering av dette sambandet innen 2025, fortrinnsvis som nasjonal pilot.
- Andre strategisk viktige samband, eksempelvis bedre fergeforbindelse og fremtidig fastlandsforbindelse over Talgsjøen har betydning for vekst i regionen.

Innovasjon og kompetanse

- Den nye kommunen ønsker å følge opp utviklingsmulighetene beskrevet i fremtidsanalysen for Nordmøre gjennom å etablere et strategisk utviklingsteam. Teamet skal forberede og styrke kommunens rolle som samfunnsutvikler slik at den nye kommunen griper mulighetene i regionen. Fylkesmannen søkes om prosjektskjønnsmidler til tiltaket.
- Den nye kommunen ønsker å etablere et regionalt senter for helseinnovasjon og samhandling, i tråd med prinsippene beskrevet i forprosjektet for dette. Dagens kommuner skal samarbeide om utviklingen av senteret fram til den nye kommunen står klar i 2020.

- Den nye kommunen ønsker å etablere et slagkraftig senter for fjernundervisning på høyskole- og universitetsnivå. Undervisningstilbudet skal være fleksibelt, framtidsrettet, og speile regionens til enhver tid gjeldende behov for kompetanse. Det skal være tilgang til fjernundervisningsrom både i Kristiansund og i Gjemnes.
- Kommunen skal arbeide for å legge til rette for et flerkulturelt samfunn, der internasjonalisering og nærhet til verden rundt oss bidrar til innovasjon og kulturell utvikling.
- Kulturbaserte næringer og opplevelser er et viktig satsningsområde. Nytt opera- og kulturhus er en integrert del av dette.

6. ORGANISERING AV TJENESTER

Offentlige arbeidsplasser er viktige både for å gi tjenester til innbyggerne og for å stimulere til et attraktivt arbeidsmarked. Organisering av tjenester og funksjoner skal bidra til å styrke utvikling i alle deler av kommunen, samtidig som man ønsker en effektiv administrasjon.

Organiseringen baseres på følgende premisser:

- a) Tjenester som innbyggerne bruker ofte skal opprettholdes med god kvalitet nær brukerne, i hele den nye kommunen. Dette gjelder blant annet følgende tjenester:
 - Skoler og andre opplæringstilbud
 - Barnehager
 - Omsorgsboliger
 - Legekantor
 - Helsestasjon
 - Sykehjem
 - Jordmortjeneste
 - Hjemmetjeneste
 - NAV-funksjon
 - Kulturtjenester
 - Brannlag (Gjemnes)
 - Kommunalt veinett og infrastruktur
 - Aktivitetstilbud for psykisk utviklingshemmede (herunder også Lysfabrikken i Gjemnes)

Skolestrukturen i Gjemnes skal bestå. Ved endring av skolestrukturen i Kristiansund skal man også legge vekt på styrking av elevgrunnet til Batnfjord skule.

- b) Kompetansearbeidsplasser brukes som virkemiddel til å opprettholde aktivitet i hele kommunen. Antallet arbeidsplasser som tilføres skal bidra til at kommunehusene opprettholder et omfang arbeidsplasser på nivå med i dag. For å få det til skal man utrede flytting av et eller flere fagområder i aktuell størrelse til tidligere kommunehus i Gjemnes.
- c) Det skal fortsatt være servicekontor både i Kristiansund og i Batnfjordsøra. De ansatte på servicekontorene skal ha tilstrekkelig kompetanse til å kunne veilede innbyggerne om kommunens tjenester.
- d) Kommunen vil arbeide for at det fortsatt skal være NAV-kontor på Batnfjordsøra.
- e) Kommunen skal arbeide aktivt for å få nye statlige og andre offentlige kompetansearbeidsplasser. Slike arbeidsplasser skal fordeles ut fra tanken om å styrke hele kommunen.
- f) Kommunesenteret legges til Kristiansund. Her skal det være kontorer til rådmannen, ordfører, stab og andre tjenester som naturlig hører hjemme i kommunens sentraladministrasjon.

Interkommunale samarbeid

Den nye kommunen kan selv ivareta en del oppgaver som i dag løses gjennom interkommunale samarbeid. Kommunen blir en ny juridisk enhet og interkommunale samarbeid inngått av dagens kommuner må reforhandles i regi av fellesnemnda. Den nye kommunen vil åpne for samarbeid med andre kommuner der dette er hensiktsmessig.

7. KOMMUNEØKONOMI

Effektivisering for å skape gode og likeverdige tjenester

En ny og større kommune gir mulighet til mer rasjonell drift av administrasjonen. En viss effektivisering av tjenester er også mulig. Det økonomiske handlingsrommet dette gir, skal brukes til å trygge en bærekraftig kommuneøkonomi.

- Kommunen bør ha et netto driftsresultat på 3 prosent, Egenkapital i investeringer skal gjenspeile risikoen i investeringsprosjektet, men utgangspunktet er en egenfinansieringsgrad på 30 prosent innen 2025.
- Disposisjonsfondet skal være minimum 5 prosent av brutto driftsinntekter. Netto lånegjeld (Kostra-definisjon) bør ikke overstige 90 prosent av brutto driftsinntekter.
- Pågående og planlagte investeringer til enhver tid gjeldende økonomiplaner må sikres/-gjennomføres
- Hver av dagens kommuner skal legge en plan for å nå økonomimålene innen ny kommune etableres i 2020.

	2014		2015		2016 (prognose)		Mål
	Kr.sund	Gjemnes	Kr.sund	Gjemnes	Kr.sund	Gjemnes	
Netto driftsres.	-2,0 %	7,5 %	0,5 %	5,9 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %
Disposisjonsfond	0	2,5 %	0	4,1 %	0	6,0%	5,0 %
Grad egenfinans.	11,0 %	19,2 %	13,8 %	46,7 %	15,0%	30,0 %	
Nto. lånegjeld % av br. driftsinnt	82,9 %	67,6 %	92,9 %	65,9 %		65 %	90 %

Økonomiske virkemidler i kommunereformen

Den nye kommunen får engangsstøtte på 45 millioner kroner (25 millioner kroner til dekning av engangskostnader og 20 millioner kroner i reformstøtte). Fellesnemnda gjør vedtak om disponering av pengene. Relevante tiltak er oppgradering av veier, infrastruktur, teknologiske hjelpemidler.

Staten er i ferd med å legge om inntektssystemet for kommunene og har dette ute på høring.

Foreløpige tall nytt inntektssystem

Kommune	Kostnadsnøkkel		Endring	Endring i 1000 kr
	Gammel	Ny		
Kristiansund	0,9688	0,9809	1,21 %	14 626
Gjemnes	1,1858	1,1667	-1,91 %	-3 966

Den nye kommunen får beholde tilskudd fra staten etter gammel ordning i 15 år; deretter trappes tilskuddene ned til ny ordning over fem år.

Den nye kommunen bør legge en langsiktig plan for å tilpasse driften til nytt inntektssystem før de 15 årene er gått. Jo tidligere dette skjer, jo større reserve kan settes av til viktige satsinger og investeringer i kommunen.

Eiendomsskatt og avgifter

Den nye kommunen vil ha eiendomsskatt på boliger, fritidsboliger, næringsseiendommer, verker og bruk. Kristiansund sin skattesats legges til grunn, da den er lavere enn skattesatsen for Gjemnes. Ved behov gjennomføres en ny hovedtaksering, etter at det er fastsatt felles regler og retningslinjer for den nye kommunen.

Kommunale avgifter og brukerbetaling for tjenester harmoniseres slik at de blir like i hele kommunen. Dette vil medføre en vesentlig reduksjon i avgiftsnivået i Gjemnes.

8. ANSATTE

Et sentralt mål for den nye kommunen er høy kompetanse og gode fagmiljø i alle tjenesteområder. Ingen ansatte skal sies opp som en direkte konsekvens av sammenslåingen, men endring av arbeidsoppgaver og tjenestested kan bli aktuelt for noen. Ved behov for nedbemanning må dette gjennomføres ved naturlig avgang. Tilbud på annen/endret stilling forutsettes å skje med utgangspunkt i den nye kommunens behov samt den enkelte medarbeiders kompetanse og ønsker.

Det er viktig at de tillitsvalgte gis en aktiv rolle i sammenslåingsprosessen. Ansatte og deres arbeidstakerorganisasjoners behov for informasjon og medvirkning skal ivaretas.

Kommunen skal ha en tydelig arbeidsgiverpolitikk som blant annet vektlegger

- Satsing på heltid fremfor deltid, jfr «Det store heltidsvalget»
- Satsing på lærlinger og på relevant og behovsprøvd utdanning og kompetanseheving for kommunens ansatte
- Inkluderende arbeidsliv
- Integrering av flyktninger gjennom kommunale praksisplasser

9. ANDRE KOMMUNER SOM ØNSKER Å SLUTTE SEG TIL AVTALEN I ETTERKANT

Andre kommuner er velkommen til å slutte seg til denne intensjonsavtalen. Dette forutsetter at de nye kommunene aksepterer premissene som ligger i avtalen. Størrelse og sammensetning av fellesnemnda skal i så fall vurderes på nytt.

10. TIDSPLAN FOR ETABLERING AV NY KOMMUNE

Den nye kommunen settes i funksjon fra 1. januar i 2020.

Kristiansund/Gjemnes 19. mai 2016

Kjell Neergaard
Ordfører i Kristiansund

Knut Sjømæling
Ordfører i Gjemnes

